

STRATEGIA GUVERNAMENTALĂ PENTRU SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII ÎNTEPRINDERILOR MICI ²¹ MIJLOCII ÎN PERIOADA 2004 - 2008

PARTEA I

ROLUL IMM ÎN ECONOMIA MODERNĂ

Guvernul României recunoaște și apreciază importanța sectorului IMM ca bază pentru dezvoltarea economiei moderne, dinamice, bazată pe cunoaștere. Experiența Uniunii Europene demonstrează clar că sectorul IMM poate să aibă o contribuție substanțială la realizarea produsului intern brut, să creeze noi locuri de muncă și să stimuleze creșterea exporturilor. IMM au abilitatea de a răspunde în mod flexibil pe piețe puternic competitive și să se adapteze rapid la schimbările structurale și ciclice ale economiei globale. Un sector IMM bine dezvoltat poate astfel, să sprijine stabilitatea și creșterea macro-economică.

Încă de la începutul anilor '90, Guvernul României, asistat de Uniunea Europeană, Banca Mondială, USAID și alți donori bilaterali, multilaterali și instituții financiare, a introdus un număr de măsuri pentru a accelera creșterea sectorului IMM. Aceste măsuri au fost menite să creeze un mediu de reglementare permisiv, favorabil, atât din punct de vedere legislativ, cât și din punct de vedere fiscal; să furnizeze ajutor financiar pentru dezvoltarea și susținerea IMM; să îmbunătățească competitivitatea și să stimuleze dezvoltarea culturii antreprenoriale. Măsurile au avut ca efect un număr semnificativ de rezultate, cum ar fi: creșterea până la 60% a contribuției sectorului IMM în PIB; creșterea contribuției IMM în total exporturi până la 24,4 % și asigurarea a 50,5% din totalul forței de muncă.

Măsurile evidențiate în acest document se bazează pe realizările actuale în dezvoltarea sectorului IMM, incluzând și extinderea acestora, în scopul îndeplinirii angajamentelor formulate de România prin Parteneriatul de Aderare și asigurării capacității competitive a IMM pentru a concura cu succes pe piața europeană și piața mondială, în special după momentul aderării. Raportul de țară al Comisiei Europene publicat în octombrie 2003, recunoaște eforturile României de a sprijini IMM-urile și progresele înregistrate în implementarea Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici. Totuși, Raportul de țară atrage atenția asupra constrângerilor cu care IMM-urile românești se mai confruntă încă, respectiv un mediu economic care mai trebuie îmbunătățit pentru ca acestea să beneficieze din plin de libertăți de mișcare și acțiune. Măsurile cuprinse în prezenta strategie au fost proiectate, astfel încât să elimine constrângerile înregistrate și să accelereze progresul în îndeplinirea cerințelor impuse de Piața Internă.

SECTORUL IMM ȘI PROCESUL DE ADERARE

Guvernul României și-a asumat, prin Parteneriatul de Aderare, obligația de a întări competitivitatea sectorului, de a finaliza procesul de restructurare industrială, de a încuraja crearea de noi întreprinderi, de a dezvolta bazele antreprenoriale și de a îmbunătăți mediul de afaceri. Aceste obiective au fost introduse în Planul Național de Dezvoltare.

Planul Național de Dezvoltare

În anul 2003 a fost elaborat Planul Național de Dezvoltare (PND), document strategic național care fundamentează asistența acordată de Uniunea Europeană, țării noastre și care constituie ultimul document de programare pentru fondurile de preaderare, până la accesarea fondurilor structurale de către țara noastră în calitate de membru cu drepturi depline. Prin PND se concretizează politica promovată de Strategia de Dezvoltare Economică pe Termen Mediu a României (pe perioada 2004-2006), care acordă o atenție specială, în cadrul politicilor de restructurare, creării și dezvoltării IMM. Principalele acțiuni pentru realizarea acestei priorități se vor axa pe îmbunătățirea mediului de afaceri, sprijinirea accesului la sursele de finanțare și pe asigurarea de servicii pentru IMM și viitori antreprenori. Obiectivele țintă pe termen mediu sunt: crearea a 760.000 de noi locuri de muncă, creșterea contribuției sectorului IMM în PIB la niveluri comparabile cu celelalte țări candidate și creșterea exporturilor efectuate de IMM într-un ritm anual de 10%.

Carta Europeană pentru Întreprinderile Mici

În anul 2000, Uniunea Europeană a lansat Procesul de la Lisabona pentru a îmbunătăți competitivitatea IMM-urilor europene, într-o economie globalizată bazată pe cunoaștere.

Astfel, Serviciile Comisiei Europene au introdus ulterior un nou instrument politic Carta Europeană pentru Întreprinderi Mici (CEIM). Serviciilor Comisiei Europene și Statelor Membre li s-au cerut să aibă în vedere următoarele zece direcții de acțiune pentru ca întreprinderile mici să beneficieze de toate avantajele economiei digitale:

- Educația și instruirea întreprinzătorilor;
- Inițierea mai puțin costisitoare și mai rapidă a afacerilor;
- Legislație și reprezentări mai bune;
- Asigurarea calificării necesare;
- Îmbunătățirea accesului on-line;
- Mai mult de la Piața Internă;
- Sistemul fiscal și aspecte financiare;
- Consolidarea capacității tehnologice a întreprinderilor mici;
- Utilizarea modelelor e-business de succes și asigurarea unei asistențe de calitate pentru întreprinderile mici;
- Dezvoltarea unei reprezentări mai puternice și mai eficiente a intereselor întreprinderilor mici pe plan național și la nivelul Uniunii Europene.

În anul 2002, Guvernul României, alături de alte state candidate, a semnat Declarația de la Maribor angajându-se să armonizeze politica sa cu prevederile CEIM. De aceea, măsurile prevăzute în această strategie au fost aliniate la prioritățile identificate în Cartă și demonstrează dorința României de a-și îndeplini obligațiile asumate cu ocazia semnării acestui document de politică a întreprinderii.

Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperajie (ANIMMC) este coordonatorul național în implementarea în România a Cartei Europene pentru Întreprinderi Mici și implementarea Programului comunitar multianual pentru întreprinderi și spirit antreprenorial, în special pentru IMM (2001-2005).

ANIMMC este responsabilul din partea Guvernului României, la Capitolul de negociere 16 „Politica în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii” și urmărește îndeplinirea angajamentelor asumate în procesul de negociere pentru aderarea la Uniunea Europeană.

ANIMMC va urmări ca obiectivele **Strategiei Guvernului pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în perioada 2004 – 2008** să fie în strânsă concordanță cu prioritățile, măsurile și aranjamentele de implementare pentru politicile industriale și regionale și în consens cu principiile concentrării, parteneriatului, coordonării și aditivității.

SCURTĂ ANALIZĂ COMPARATIVĂ A ÎNTREPRINDERILOR MICI ^{a1} I MIJLOCII DIN ROMÂNIA ^{a1} A CELOR DIN STATELE MEMBRE ^{a1} I CANDIDATE LA UNIUNEA EUROPEANĂ¹

Definiția IMM

O întreprindere se încadrează în categoria IMM (poate fi micro, mică sau mijlocie) dacă îndeplinește toate condițiile cu privire la: personalul angajat, cifra de afaceri, capitalul maxim și criteriile de reprezentare a părților sociale.

Comparând definiția IMM adoptată în România cu cea recomandată în UE, putem observa faptul că din punct de vedere al numărului de angajați, aceasta este identică. Totuși, în ceea ce privește cifra de afaceri, definiția română este mai restrictivă, (nivelul maxim al acesteia fiind de 8 milioane EURO ²) comparativ cu UE (7 milioane EURO pentru întreprinderile mici și 40 milioane EURO pentru cele mijlocii). În România, nu există restricții privind capitalul maxim deținut de IMM, însă în UE există această restricție, dar aceasta este progresivă, respectiv 5 milioane EURO pentru întreprinderile mici și 27 milioane EURO pentru întreprinderile mijlocii. În concluzie, putem considera că definiția utilizată în România este în conformitate cu cea recomandată de Uniunea Europeană.

	Micro	Mici	Mijlocii
ROMANIA			
Numărul maxim de angajați	<10	<50	<250
Cifra de afaceri	<8	<8	<8
Capital maxim	n/a	n/a	n/a
Alte condiții (capital social/ total drepturi de vot deținute de alte societăți care nu sunt IMM și participă la capitalul social)		25%	25%
UNIUNEA EUROPEANĂ			
Numărul maxim de angajați	<10	<50	<250
Cifra de afaceri maximă (în milioane EURO)	n/a	7	40
Capital maxim (în milioane EURO)	n/a	5	27
Alte condiții (capital social/ total drepturi de vot deținute de alte societăți care nu sunt IMM și participă la capitalul social)	n/a	25%	25%

La nivelul anului 2001, în toate cele 13 țări candidate au fost înregistrate aproximativ 6 milioane de întreprinderi mici și mijlocii active, cu alte cuvinte, o medie de 460.000 pentru fiecare țară candidată. Numărul locurilor de muncă existente în aceste întreprinderi a fost de aproximativ 30 milioane, cu o medie pe țară de 2.307.000 locuri de muncă. La aceeași dată (2001), în România a fost înregistrat un număr total de 404.675 de întreprinderi³, din care 402.359 cu capital privat, la acestea corespunzând un număr de 1.950.035 de angajați, și respectiv unul de 1.844.312 de angajați.

Majoritatea IMM din România, la fel ca și în țările membre, sunt micro-întreprinderi, acestea reprezentând 91,2% din numărul total de IMM, la nivelul anului 2001.

Din punct de vedere al **ponderii forței de muncă angajate în sectorul IMM în totalul forței de muncă angajate în economie**, situația se prezintă după cum urmează:

Europa-19 (Uniunea Europeană + AELS)	State candidate	România
66%	72%	50,5%

¹ Sursa: Observatorul european al IMM, 2002

² În trimestrul I 2003 a fost adoptată Recomandarea Comisiei Europene nr. 2003/361/EC privind definiția întreprinderilor micro, mici și mijlocii, publicată în Jurnalul Oficial nr. L 124 din 20.05.2003 care stabilește un plafon de 40 mil EURO. Termen de implementare pentru Statele Membre - 2005.

³ Inclusiv cele care au depus bilanșul la încheierea exercițiului financiar al anului 2001

Este evident faptul că forța de muncă din România angajată în întreprinderile mici și mijlocii este mai redusă față de Europa-19, și de alte țările candidate.

Media numărului de angajați din întreprinderile mici și mijlocii se prezintă astfel:

Europa-19 (Uniunea Europeană + AELS)	State candidate	România
5,5	6,9	4,8

Se poate observa că în România întreprinderile mici sau mijlocii au în medie, mai puțin de 5 angajați, situându-se sub media europeană.

Situația repartizării întreprinderilor mici și mijlocii pe ramuri de activitate este prezentată în tabelul de mai jos:

Ramura de activitate	România	State candidate	Europa-19 (Eu+AELS)
Industria	14,4%	12%	10%
Agricultură	3,2%	-	-
Construcții	5,0%	16%	13%
Comerț	50,2%	19%	25%
Turism	0,8%	5%	6%
Transporturi	4,6%	12%	6%
Servicii	16,9%	36%	30%

Trebuie menționat faptul că procentul IMM-urilor din ramura "serviciilor" în țările candidate și cele din Europa-19 include și întreprinderile mici și mijlocii care activează în domeniul serviciilor financiare (servicii bancare, de asigurări și de valori imobiliare). Analizând comparativ ponderea IMM-urilor românești în raport cu IMM-urile din țările candidate și IMM-urile din Europa-19, rezultă următoarele particularități ale IMM-urilor din România:

- majoritatea IMM-urilor din România sunt implicate în activitatea de comerț, procentul corespunzător la nivel european fiind de 2 ori mai scăzut;
- ramura "turism" este foarte slab reprezentată, respectiv numai 0,8% comparativ cu 5%, respectiv 6%, adică de cca. 10 ori mai slab reprezentată;
- procentul IMM din sectorul "construcții" este de 3 ori mai scăzut decât media europeană înregistrată în țările candidate și în Europa-19;
- procentul IMM în ramura "industria" este 14,4%, comparabil cu cel înregistrat în Europa-19 (10%) și în statele candidate (12%).

Productivitatea muncii exprimată în EURO se prezintă astfel:

	Micro	Mici	Mijlocii	TOTAL
Europa-19	40.000	75.000	105.000	65.000
România [#]	2.688	3.688	3.542	3.278

Se observă faptul că valoarea medie a productivității muncii înregistrată în întreprinderile mici și mijlocii din România este de peste 19 ori mai scăzută decât cea înregistrată la nivelul Uniunii Europene⁴.

[#] A fost utilizată o medie a cursului de schimb de 26.027 LEI/EURO

⁴ Trebuie avut în vedere, la analiza acestor valori, faptul că definiția întreprinderilor mici și mijlocii din România nu este identică cu cea din Uniunea Europeană, în ceea ce privește nivelul cifrei de afaceri.

PARTEA II

PRIORITĂȚI STRATEGICE

Prioritățile strategice ale Guvernului României pentru susținerea dezvoltării IMM în perioada 2004-2008 sunt:

- A - Crearea unui mediu de afaceri favorabil înființării și dezvoltării IMM**
- B - Dezvoltarea capacității competitive a IMM**
- C - Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare**
- D - Îmbunătățirea accesului IMM pe piețele externe**
- E - Promovarea culturii antreprenoriale și întărirea performanțelor manageriale**

Aceste priorități și acțiunile aferente au fost stabilite în baza analizei situației curente a IMM (Anexa nr.1) și a analizei SWOT (Anexa nr. 2) efectuate de către ANIMMC, care au relevat următoarele :

- existența unor bariere administrativ-birocratice care determină costuri suplimentare la înființarea și în timpul funcționării întreprinderii;
- necesitatea simplificării reglementărilor cu impact asupra domeniului IMM precum și necesitatea asigurării unui cadru stabil de reglementare a mediului de afaceri;
- necesitatea introducerii serviciilor on-line pentru a veni în întâmpinarea nevoilor IMM, pentru facilitarea accesului IMM la informații publice legate de dezvoltarea afacerilor și în relația cu administrația publică;
- necesitatea înființării structurilor proprii de reprezentare regională ale ANIMMC, măsură ce se impune pentru consolidarea poziției Agenției ca promotor al politicii guvernamentale de susținere a IMM, din perspectiva pregătirii și trecerii României la gestionarea fondurilor structurale;
- reprezentativitatea redusă a IMM-urilor la nivel asociativ sectorial în problematicile legate de dezvoltarea acestora;
- necesitatea întăririi capacității organizațiilor de reprezentare ale IMM;
- competitivitatea scăzută a IMM-urilor din sectorul productiv și servicii;
- necesitatea dezvoltării serviciilor suport adecvate unei economii competitive;
- insuficienta orientare către cerințele sectorului productiv, a domeniului cercetare-dezvoltare;
- insuficienta promovare a instrumentelor financiare adresate IMM, de tipul "scheme mutuale", capital de risc;
- insuficienta dezvoltare a abilităților antreprenoriale și a mijloacelor specifice IMM pentru accesarea piețelor externe;
- insuficienta dezvoltare a culturii antreprenoriale având drept consecință un grad insuficient de absorbție a forței de muncă specializate, în sectorul productiv.

Măsurile identificate de ANIMMC pentru realizarea priorităților strategice au fost stabilite în concordanță cu:

- Planul de Acțiuni al Programului de Guvernare (Anexa nr. 3);
- Planul Național de Dezvoltare (Anexa nr.4⁵);
- Recomandările privind continuarea implementării Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici – Tallinn 2003 (Anexa nr. 5);
- Sinteza Rapoartelor privind progresele înregistrate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană pe perioada 2001-2003 (Anexa nr. 6);
- Sinteza Raportului de țară pe anul 2003 (Anexa nr.7);
- Strategia pentru cercetare-dezvoltare a Ministerului Educației și Cercetării;
- Strategia privind societatea informațională a Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației

---

⁵ Respectiv prioritatea privind sectorul productiv, unde se regăsesc IMM-urile

Aceste măsuri sunt prezentate în tabelul următor:

Prioritatea A	Crearea unui mediu de afaceri favorabil pentru înființarea și dezvoltarea IMM
Măsura A1	Îmbunătățirea cadrului de reglementare și eliminarea barierelor administrativ - birocratice
Măsura A2	Dezvoltarea capacității instituționale a ANIMMC
Măsura A3	Îmbunătățirea dialogului public-privat, cu organismele reprezentative ale IMM și alți factori relevanți
Prioritatea B	Dezvoltarea capacității competitive a IMM
Măsura B1	Srijin pentru inovare și accesul IMM la noile tehnologii
Măsura B2	Susținerea IMM în introducerea standardelor de calitate și a sistemelor de management al calității
Măsura B3	Promovarea e-business
Măsura B4	Facilitarea accesului la activele disponibile ale întreprinderilor cu capital majoritar de stat și la achizițiile publice
Măsura B5	Îmbunătățirea accesului IMM la servicii de consultanță și informații de calitate
Măsura B6	Susținerea incubatoarelor de afaceri în domeniul producției și serviciilor cu valoare adăugată ridicată
Măsura B7	Susținerea parcurilor industriale
Măsura B8	Participarea IMM la reducerea disparităților economice regionale
Prioritatea C	Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare
Măsura C1	Stimularea capitalizării IMM-urilor productive
Măsura C2	Susținerea apariției unei rețele naționale de fonduri de garantare pentru IMM
Măsura C3	Finanțarea întreprinderilor nou înființate în domeniile prioritare
Măsura C4	Scheme pilot inovative pentru finanțarea IMM
Prioritatea D	Îmbunătățirea accesului IMM pe piețele externe
Măsura D1	Stimularea dezvoltării cooperării transfrontaliere și a parteneriatelor de afaceri regionale
Măsura D2	Susținerea IMM în activitatea de export
Prioritatea E	Promovarea unei culturi antreprenoriale și întărirea performanțelor manageriale
Măsura E1	Dezvoltarea unei culturi antreprenoriale
Măsura E2	Servicii de consultanță și training pentru întreprinzători

FIȘELE SINOPTICE ALE PRIORITĂȚILOR STRATEGICE ȘI ALE MĂSURILOR AFERENTE

Prioritatea A	Crearea unui mediu de afaceri favorabil înființării și dezvoltării IMM
	<p>Existența unor politici și a unui cadru de reglementare care să permită întreprinderilor să opereze și să se dezvolte într-un mediu concurențial adecvat este fundamentală pentru susținerea creșterii sectorului IMM. În cadrul acestei priorități, Guvernul va continua să armonizeze legislația românească cu prevederile acquis-ului comunitar specific Pieței Interne, să introducă măsuri pentru contracararea barierelor administrative și tehnice, să dezvolte un cadru instituțional coerent pentru elaborarea și implementarea politicilor specifice și să îmbunătățească dialogul dintre instituțiile guvernamentale, partenerii sociali și structurile de reprezentare a intereselor IMM, pentru maximizarea eforturilor de dezvoltare ale sectorului.</p> <p>În plus, Guvernul va asigura corelarea cadrului politic, aranjamentelor instituționale și mecanismelor de consultare cu cele mai bune practici europene și va crea o platformă pentru absorbția eficientă a Fondurilor Structurale.</p> <p>În acest sens, rolul ANIMMC va fi esențial; se vor introduce măsuri specifice pentru consolidarea funcției de elaborare a politicilor, pentru dezvoltarea capacității instituționale și a resurselor umane în plan național și regional, precum și pentru întărirea colaborării cu Agențiile de Dezvoltare Regională.</p>

Măsura A1	Îmbunătățirea cadrului de reglementare și eliminarea barierelor administrativ-birocratice
	<p>În ciuda progreselor semnificative realizate în ultimii ani, există încă bariere administrativ-birocratice care impun costuri adiționale nejustificate pentru întreprinzătorii ce doresc să demareze sau să-și extindă afacerea.</p> <p>În cadrul acestei măsuri Guvernul va introduce o serie de acțiuni menite să simplifice procedurile de înregistrare și autorizare a întreprinzătorilor, să reducă impactul negativ al legislației și reglementărilor asupra derulării afacerilor și să îmbunătățească accesul la serviciile de informare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ANIMMC va continua eforturile pentru armonizarea cu legislația CE, care va consta în simplificarea înregistrării firmelor și procedurilor de raportare fiscală, reducerea numărului și a frecvenței controalelor, înlăturarea barierelor de orice tip pentru crearea condițiilor favorabile pentru garantarea celor 4 libertăți fundamentale ale Pieței Interne. • ANIMMC, împreună cu ministerele relevante, va stabili un sistem de analiză a impactului legislativ pentru a identifica costurile și beneficiile legislației propuse, pentru dezvoltarea IMM și pentru minimizarea impactului negativ. • Pentru trecerea la societatea informațională, se vor concentra eforturile în vederea preluării inițiativelor comunitare referitoare la utilizarea IT în relația întreprinderilor cu administrația publică și pentru facilitarea accesului acestora la informații publice legate de dezvoltarea afacerilor. România trebuie să continue eforturile în dezvoltarea serviciilor on-line pentru a veni în întâmpinarea nevoilor IMM (ca de exemplu, completarea formularelor administrative sau obținerea de informații on-line mai repede și mai ieftin, având drept scop degrevarea activității acestora). Simplificarea unor proceduri administrative în relațiile dintre IMM și autoritățile administrative locale și centrale se va concretiza în acțiuni de tip e-guvernare în sprijinul întreprinzătorilor.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC , Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea timpului mediu de înregistrare și autorizare a afacerilor • Numărul de întâlniri ale Grupului de Lucru pentru implementarea Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici • Numărul de întâlniri ale Grupului de lucru pentru dezvoltarea mediului de afaceri • Numărul de accesări anuale ale portalului e-government de către IMM

Măsura A2	Dezvoltarea capacității instituționale a ANIMMC
	<p>ANIMMC este instituția guvernamentală abilitată cu elaborarea și coordonarea politicilor pentru IMM. În acest sens, ANIMMC concepe politici și strategii, monitorizează și evaluează implementarea măsurilor și activităților pentru susținerea IMM, informează Guvernul asupra opțiunilor de politică viitoare și asupra asigurării conformității cu cele mai bune practici ale CE.</p> <p>De asemenea, ANIMMC depune eforturi pentru afirmarea sa, ca nucleu de coordonare a politicilor IMM la nivel național și regional. Astfel, Agenția va colabora îndeaproape cu Agențiile de Dezvoltare Regională și va oferi acestora informații și servicii de consultanță. ANIMMC va oferi îndrumare atât ADR-urilor cât și IMM-urilor cu referire la modalitatea de accesare a Fondurilor Structurale și a Programelor Comunitare destinate susținerii sectorului IMM.</p> <p>În acest sens, ca structuri suplimentare relaționale cu Agențiile de Dezvoltare Regională, se impune dezvoltarea de centre de expansiune ale politicii guvernamentale pentru IMM în profil regional, în subordinea ANIMMC.</p> <p>Activitățile din cadrul acestei măsuri se vor concretiza în:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare periodică a politicilor, măsurilor și activităților de sprijin adresate IMM; • Promovarea selecției și managementului programelor de asistență; • Dezvoltarea și diversificarea serviciilor de consiliere și informare pentru ADR-uri și pentru centrele de consultanță în afaceri; • Conceperea și implementarea campaniilor de informare referitoare la problematicile și oportunitățile pentru IMM; • Identificarea și diseminarea celor mai bune practici în rândul IMM
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Programare Phare PND (IB, măsura 1.5)
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul și calitatea propunerilor de implementare a politicii guvernamentale de susținere a IMM. • Acorduri de colaborare cu ADR-uri pentru implementarea măsurilor și programelor la nivel regional. • Coerența măsurilor de dezvoltare a IMM cu indicatorii din PND. • Numărul rapoartelor de evaluare ale ANIMMC.

Măsura A3	Îmbunătățirea dialogului permanent public-privat cu organizații de reprezentare a IMM și alți factori relevanți
	<p>Principiile unei bune guvernări presupun consultarea părților interesate înaintea aprobării unor politici cu impact major sau a unor modificări legislative și fiscale.</p> <p>Întărirea parteneriatului public-privat și a capacității organizațiilor de reprezentare a IMM, cu implicarea comunității de afaceri și a altor factori socio-economici cheie, este esențială pentru elaborarea și implementarea programelor de sprijin eficient pentru IMM.</p> <p>În acest sens, se va continua consultarea prin, Comitetul Consultativ pentru Dezvoltarea IMM-urilor (CCDIMM), a structurilor guvernamentale și neguvernamentale care participă la susținerea IMM-urilor .</p> <p>CCDIMM trebuie consolidat ca instrument de dialog eficient și profesionist cu structurile implicate în dezvoltarea IMM. Întâlnirile CCDIMM vor avea drept scop elaborarea de noi acțiuni și programe pentru dezvoltarea sectorului IMM, bazată pe un larg consens.</p> <p>ANIMMC contribuie, în continuare, în calitate de coordonator al Grupului de Lucru pentru implementarea CEIM, la monitorizarea și actualizarea Planului de Acțiune pentru implementarea Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici și la dezvoltarea de noi propuneri de armonizare cu cele mai bune practici europene în domeniul dezvoltării sectorului IMM.</p> <p>Se va intensifica conlucrarea cu organizații de reprezentare a IMM, fie în baza consultărilor lunare din cadrul comisiilor de dialog social, fie în baza protocoalelor de colaborare, asupra aspectelor importante ce vizează dezvoltarea IMM.</p> <p>Trebuie întreprinse eforturi pentru întărirea capacității CCDIMM de a acționa ca un forum de dezbateră a politicilor IMM și consolidare a capacității asociațiilor profesionale, sindicatelor și patronatelor de a reprezenta interesele membrilor lor.</p> <p>În cadrul acestei măsuri, ANIMMC va:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ continua să dezvolte capacitatea de lucru a CCDIMM; ▪ stabili canale de comunicare formale și informale cu asociațiile profesionale și patronatelor; ▪ inițiază măsuri pentru îmbunătățirea capacităților instituționale și resurselor umane ale asociațiilor profesionale și a patronatelor; ▪ asigura ca prevederile prevăzute în actele normative care transpun acquis-ului comunitar să fie dezbătute în cadrul dialogului social.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de întâlniri și propuneri ale Comitetului Consultativ pentru Dezvoltarea IMM • Numărul de reuniuni și numărul de rapoarte ale Grupului de Lucru pentru implementarea CEIM • Numărul și impactul acțiunilor realizate în parteneriat cu ONG-uri.

Prioritatea B	Dezvoltarea capacității competitive a IMM
	<p>Guvernul României recunoaște importanța consolidării capacității IMM, în scopul creșterii competitivității lor într-o piață globală. Sprijinul Guvernului acordat sectorului IMM, prin măsurile introduse până în prezent, a fost orientat către îmbunătățirea capacității tehnologice și productive, creșterea calității produselor, facilitarea accesului pe piețele de export și creșterea performanțelor manageriale. Aceste inițiative vor continua în perioada 2004-2008.</p> <p>Extinderea UE va face posibilă creșterea dimensiunilor Pieței Interne, aceasta numărând peste 500 milioane de consumatori, piață în care persoanele, mărfurile, serviciile și capitalurile vor circula liber. Prioritățile de aderare spre care este orientată România, prevăd integrarea completă în Piața Internă la orizontul anului 2007, proces care este în plină desfășurare, în direcția menționată.</p> <p>Aceasta presupune că întreprinderile românești, pe de o parte vor fi capabile să concureze fără restricții într-o imensă piață europeană, iar pe de altă parte, vor trebui să dobândească acel avantaj competitiv pe propria piață, unde politicile protecționiste au fost înlăturate încetul cu încetul. Este evident că în momentul de față, majoritatea întreprinderilor românești nu sunt suficient de pregătite pentru a răspunde oportunităților și provocărilor generate de schimbările începutului de mileniu. Lipsa competitivității necesare a întreprinderilor românești este provocată, în cea mai mare parte, de situații de neadaptare a acestora la standardele europene de calitate.</p> <p>Competitivitatea întreprinderilor și alinierea la regulile Pieței Interne sunt două condiții "sine qua non" pe care trebuie să le îndeplinească România pentru a beneficia de o participare deplină la viitorul unei Europe lărgite, bazată pe cunoaștere.</p>

Măsura B1	Sprrijin pentru inovare și accesul IMM la noile tehnologii
	<p>Achțiunile inițiate în cadrul acestei măsuri vizează: intensificarea cooperării dintre universități, institute de cercetare și IMM-uri productive; facilitarea transferului și diseminarea rezultatelor cercetării obținute în cadrul programelor C-D către IMM; stimularea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic; stimularea aplicării invențiilor, valorificarea potențialului creativ propriu și consilierea în protejarea proprietății intelectuale;</p> <p>În scopul atingerii acestor obiective se vor realiza următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuarea implementării Programului național multianual pentru susținerea investițiilor pentru micro-întreprinderi, întreprinderi nou înființate și IMM în introducerea noilor tehnologii și promovarea Programelor finanțate în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare; • Înființarea Agenției pentru Valorificarea Drepturilor de Proprietate Intelectuală; • Promovarea clusterelor și a lanțurilor de furnizori, investițiilor în noi tehnologii, în cercetare-dezvoltare-inovare și încurajarea cooperării internaționale în domeniul inovării și transferului tehnologic; • Stimularea cooperării între universități, institute de cercetare și IMM-uri productive.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC , Ministerul Educației și Cercetării, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, Oficiul Român pentru Drepturile de Autor
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Investiții în noi tehnologii, cercetare-dezvoltare și inovare, în creșterea totală a PIB ➤ Rata participării IMM și a centrelor de C-D românești în proiectele europene destinate inovării ➤ Numărul de brevete noi utilizate de IMM în activitatea lor

Măsura B2	Susținerea IMM în introducerea standardelor de calitate și a sistemelor de management al calității
	<p>Se impune îmbunătățirea calității produselor și sistemelor manageriale și administrative ale IMM românești, pentru a putea face față presiunilor concurențiale în cadrul Pieței Unice, dar și pentru protejarea segmentului propriu de piață internă. Guvernul va introduce o serie de acțiuni destinate să susțină IMM în adoptarea standardelor internaționale și implementarea sistemelor de calitate, ca factori de creștere a competitivității și facilitarea pătrunderii pe Piața Unică.</p> <p>În acest sens, se va urmări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuarea implementării Programului ONUDI pentru sprijinirea firmelor din industria alimentară; • Înființarea Centrului Român al Calității; • Dezvoltarea programelor de susținere a adoptării standardelor europene și internaționale și a sistemelor de calitate; • Introducerea programelor de intensificare a informării și conștientizării asupra necesității creșterii calității produselor și proceselor tehnologice.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC , Ministerul Economiei și Comerțului, Asociația Română pentru Standardizare
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Număr de IMM susținute în introducerea standardelor europene. ➤ Număr de IMM certificate ISO 9000 ➤ Număr de IMM certificate ISO 14000

Măsura B3	Promovarea e-business
	<p>Inițiativele propuse în cadrul acestei măsuri vizează promovarea în rândul IMM a avantajelor oferite de tehnicile e-business, încurajarea lor pentru intrarea în arena globală e-business, precum și crearea capacității instituționale și a potențialului uman pentru introducerea și susținerea unei platforme și rețele e-business în România.</p> <p>Se prevăd următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru crearea unui portal național e-business cu reprezentare locală și regională; • Participarea în proiecte europene, precum "European e-business Network for SMEs" și "European B2B – E-Marketplace Portal".
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Phare 2004-2006
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Număr de IMM care au acces la Internet ➤ Număr de IMM care își promovează activitatea prin pagini Web ➤ Număr de IMM care sunt utilizatoare a soluțiilor B2B și B2C ➤ Numărul de vizitatori ai serviciilor administrației centrale e-government și ai portalului pentru IMM

Măsura B4	Facilitarea accesului la activele disponibile ale întreprinderilor cu capital majoritar de stat și la achizițiile publice
	<p>În scopul sprijinirii IMM în accesul lor la activele disponibile ale societăților comerciale cu capital majoritar de stat, precum și ale regiilor autonome, în conformitate cu prevederile legale, ANIMMC monitorizează activitățile legate de facilitarea accesului la aceste active.</p> <p>De asemenea, ANIMMC asigură prin măsurile inițiate, facilitarea participării IMM pe piața achizițiilor publice, care reprezintă o importantă oportunitate pentru IMM, nu numai din punct de vedere comercial, dar și ca o motivare a lor, de a-și îmbunătăți standardele de calitate, necesare pentru a putea concura cu marile firme în condiții concurențiale loiale, reguli impuse în sectorul public modern.</p> <p>Se va urmări în continuare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • facilitarea participării IMM pe piața achizițiilor publice; • îmbunătățirea reglementărilor actuale în domeniul achizițiilor publice și actualizarea bazei de date cu oferte de bunuri și servicii ale IMM, în principal prin sprijin acordat de CCIRB.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Procentul achizițiilor publice vândute IMM în total achiziții publice înregistrate ➤ Procentul activelor vândute IMM; ➤ Numărul rapoartelor de evaluare a barierelor cu care se confruntă IMM în accesul la achiziții publice.

Măsura B5	Îmbunătățirea accesului IMM la servicii de consultanță de calitate
	<p>Una din principalele măsuri prioritare care rezultă din analiza sectorului IMM din România este aceea a îmbunătățirii calității serviciilor de consultanță adresate întreprinderilor, în special întreprinderilor nou înființate și micro-întreprinderilor. În acest scop se vor derula următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asistență financiară pentru organizațiile economice implicate în susținerea IMM existente (Camere de comerț, asociații ale IMM naționale sau locale, federative sau sectoriale etc) pentru dezvoltarea de servicii suport dedicate IMM, cu respectarea standardelor și normelor stabilite de autoritatea coordonatoare (ANIMMC); • Implementarea unei scheme de consultanță "voucher" pentru facilitarea accesului IMM la servicii de consultanță în afaceri certificate.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București, Centre Euro Info
Resurse financiare	Bugetul de stat Program Phare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Număr de start-up și micro-întreprinderi care beneficiază de servicii de consultanță ➤ Număr de IMM care participă în programe de îmbunătățire a managementului ➤ Numărul de IMM care utilizează serviciile de informare puse la dispoziția acestora de către rețeaua Centrelor Euro Info

Măsura B6	Susținerea incubatoarelor de afaceri în domeniul productiv și al serviciilor creatoare de valoare adăugată ridicată
	<p>Măsura are ca scop susținerea înființării și dezvoltării incubatoarelor de afaceri și tehnologice în scopul stimulării afacerilor și inițiativelor inovative, înființării pe plan local de IMM-uri în domeniul producției și serviciilor generatoare de valoare adăugată ridicată.</p> <p>Un incubator de afaceri reprezintă un potențial pentru înființarea unor noi afaceri și extinderea rapidă a acestora. Un incubator bine conceput poate asigura întreprinderilor sustenabilitatea necesară pentru a se dezvolta, a ieși din faza de incubare și a îndeplini condițiile pentru a face față concurenței de pe piață, astfel încât să lase loc pentru o nouă generație de întreprinderi noi. Este de maximă importanță selecția administratorului incubatorului, în vederea asigurării mentenanței condițiilor de incubare pentru întreprinderile cu potențial de creștere. Un alt criteriu foarte important este acela de a selecta afacerile care vor fi incubate, în concordanță cu tendințele de dezvoltare ale regiunii și capacitatea inovativă a afacerii în cauză. Aceasta va fi în strânsă corelație cu capacitatea de a crea noi locuri de muncă sau cu politica de promovare a femeii și tinerilor în afaceri. Guvernul va sprijini înființarea și dezvoltarea incubatoarelor de afaceri prin acțiuni specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea accesului IMM la spații de lucru în condițiile unor chirii reduse și în termeni flexibili (creșterea taxei pentru chirie gradual, în timp, pentru facilitarea funcționării firmei în primele luni); • Furnizarea de utilități la valori reduse și fără taxe de conectare inițiale; • Furnizarea de servicii de consultanță pentru planul de afaceri, în domenii ca marketing, contabilitate, legislație; • Asistență pentru negocierea unor linii de credit avantajoase cu băncile locale și alte instituții financiare.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Economiei și Comerțului, autoritățile locale
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Programare Phare PND (Dezvoltarea infrastructurii regionale – măsura 5.1)
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Număr de firme incubate ➤ Număr de întreprinderi nou înființate incubate și de noi locuri de muncă create ➤ Rata afacerilor de succes în total afaceri incubate.

Măsura B7	Susținerea parcurilor industriale
	<p>Susținerea parcurilor industriale va permite dezvoltarea investițiilor autohtone și străine în activități inovative de producție. Este în mod unanim recunoscut faptul că factorii cheie ai competitivității oricărei țări sunt reprezentați de flexibilitatea sistemului industrial caracterizat prin clustere și lanțuri de întreprinderi creatoare de valoare adăugată, indiferent de mărimea și profilul acestora, care pot interacționa în scopul asigurării de produse inovative și servicii de calitate pe piețele internaționale.</p> <p>Parcurile industriale pot să fie precursorii clusterelor dacă tehnologiile de inovare au un real succes într-o anumită zonă. Acestea vor contribui la dezvoltarea antreprenorială, la promovarea unei culturi industriale pozitive, asigurând flexibilitatea și competitivitatea întregului sistem industrial, prin diseminarea cunoștințelor tehnice și manageriale.</p> <p>Guvernul României va sprijini dezvoltarea parcurilor industriale prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimularea inițiativelor în zonele în care a fost deja identificat un potențial pentru dezvoltarea clusterelor, cu un sector țintă clar și în conexiune cu alte inițiative industriale mari (investiții de importanță majoră) și/sau centre de C-D și universități. • Asistență tehnică pentru preluarea celor mai bune practici UE în dezvoltarea parcurilor industriale și conectarea inițiativelor românești la rețeaua de parcuri industriale europene.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC , Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Cercetării
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Programare Phare PND (Dezvoltarea infrastructurii regionale – măsura 5.1)
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Numărul parcurilor industriale susținute ➤ Volumul investițiilor atrase ➤ Numărul locurilor de muncă create ➤ Numărul clusterelor apărute și relația acestora cu instituții de C-D

Măsura B8	Participarea IMM la reducerea disparităților economice regionale
	<p>Promovarea unei participări echilibrate a tuturor regiunilor României la procesul de dezvoltare socio-economică reprezintă o prioritate a Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2004-2006, iar în cadrul acesteia, stimularea înființării și dezvoltării uniforme a IMM în toate zonele țării constituie o modalitate importantă pentru creșterea competitivității regionale și atragerea de noi investiții, crearea de noi locuri de muncă și implicit dezvoltarea centrelor urbane decuplate, în prezent, de la procesul creșterii economice.</p> <p>Acțiunile prevăzute în cadrul acestei măsuri vor fi implementate prin implicarea Agențiilor de Dezvoltare Regională și sub coordonarea ANIMMC.</p> <p>Acțiunile prevăzute în sprijinul dezvoltării IMM și orientate către reducerea disparităților regionale în România vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru dezvoltarea unei rețele regionale de asistență a IMM în domeniul productiv sau al serviciilor generatoare de valoare adăugată ridicată în scopul creșterii capitalului investițional; • Sprijin pentru alinierea structurilor regionale de susținere a IMM din România la standardele UE; • Cooperarea strânsă între structurile regionale pentru susținerea IMM din România și cele din alte țări candidate sau membre UE prin programe de twinning.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC, Ministerul Integrării Europene, Agențiile de Dezvoltare Regională
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Numărul de IMM beneficiare ➤ Numărul de localități asistate ➤ Numărul de locuri de muncă nou create

Prioritatea C	Îmbunătățirea accesului IMM la finanțare
	<p>Deși în ultimii ani sectorul bancar din România s-a transformat esențial, antreprenorii și IMM-urile au încă dificultăți în accesul la finanțare pe baza unor termeni favorabili acestora. Creditele sunt disponibile, dar condițiile de creditare utilizate de sectorul bancar sunt greu accesibile IMM-urilor - creditele și capitalul de lucru pe termen lung fiind mai puțin susținute. Băncile impun IMM-urilor rate ale dobânzii pentru creditele solicitate, care pot fi greu de acoperit de acestea, în principal datorită decapitalizării și a lipsei garanțiilor solicitate. Astfel, micro-întreprinderile și întreprinderile mici nu au posibilități de dezvoltare și antreprenorii nu pot fi capabili să pătrundă pe piață cu produse și idei inovative dacă nu se întreprind măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea accesului la finanțare.</p> <p>Guvernul României va susține promovarea și implementarea unui pachet de instrumente financiare (Fonduri de garantare, capitaluri de risc, etc) pentru susținerea inovării și dezvoltării IMM-urilor, care sunt în concordanță cu cele mai bune practici europene. Inițiativele în acest domeniu vor fi introduse pentru a întări capacitatea intermediarilor financiari la nivel național și regional (instituții de micro-creditare, rețele de business angels etc), care vor fi orientate către micro-întreprinderi și întreprinderi mici. De asemenea, pe termen mediu, Guvernul României va dezvolta un set de măsuri financiare pentru a îmbunătăți capitalizarea IMM-urilor.</p> <p>Guvernul României va continua concentrarea eforturilor sale pentru modernizarea sistemului bancar și pentru îmbunătățirea raporturilor dintre bănci și întreprinderile mici.</p>

Măsura C1	Stimularea capitalizării IMM productive
	<p>Accesul la surse de finanțare, atât prin credit, cât și prin capital de risc, este de o importanță deosebită pentru dezvoltarea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii. Deși creditele rămân forma cea mai utilizată de finanțare a IMM-urilor, sub aspectul achiziționării de materii prime, capitalului de lucru, achiziționării de active și echipamente, totuși slaba capitalizare a acestora este o problemă care se perpetuează și care reprezintă un obstacol în creșterea și dezvoltarea viitoare a afacerilor.</p> <p>Ușoara capitalizare este, de asemenea, un obstacol și din perspectiva accesării viitoarelor împrumuturi bancare propuse în procesul impus de către Comitetul de Credit Basel (Basel II). Acesta a prevăzut criterii severe de acordare a creditelor către IMM, propunându-se monitorizarea recuperării integrale a creditelor acordate acestora.</p> <p>Mai mult decât atât, întreprinderile mici și mijlocii au din ce în ce mai mult nevoie de a investi în proiecte de C&D, resurse umane și cheltuieli intangibile pentru a-și menține și dezvolta competitivitatea. Aceste tipuri de cheltuieli cer finanțarea riscului, deoarece IMM nu pot utiliza garanții ca în cazul împrumuturilor tradiționale. De aceea, bursele, capitalurile de risc și alte forme de finanțare a riscului au început să devină extrem de importante pentru IMM. În multe dintre statele membre aceste instrumente nu sunt încă suficient dezvoltate deoarece întreprinderile, prin tradiție sunt legate mai mult de instrumente de împrumut convenționale.</p> <p>Este evident că piața de finanțare a capitalului propriu este, cu câteva excepții, mai puțin accesibilă IMM-urilor românești.</p> <p>Guvernul României, prin ANIMMC, va promova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiuni care să determine construirea unui larg consens pentru implementarea instrumentelor financiare inovative, atât din partea instituțiilor financiare cât și din partea IMM-urilor, astfel încât acestea să nu se mai simtă amenințate de infuzia de capital extern, care ar putea să le afecteze autonomia și controlul asupra personalului și activelor companiei. • Alocarea de capital Fondurilor de Garantare, pentru susținerea Schemei de garantare a capitalului propriu – care operează în concordanță cu fereastra de capital a Fondului European de Investiții – și care va susține propriile fonduri de investiții în IMM cu potențial de dezvoltare. Aceasta va reduce dificultățile cu care se confruntă întreprinderile datorită stării financiare precare. • Inițierea unor acțiuni care să conducă la capitalizarea rezervelor IMM.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru IMM, Ministerul Finanțelor Publice

Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Programul Phare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea ponderii capitalului propriu în total obligații deținute de IMM-uri ➤ Numărul, volumul și impactul garanțiilor de risc realizate prin rețeaua fondurilor de garantare ➤ Procentul profitului brut reinvestit în afaceri

Măsura C2	Suspînerea apariției unei rețele naționale de Fonduri de Garantare pentru IMM
	<p>O problemă deosebit de importantă în creditarea IMM-urilor este lipsa colateralelor. Cu cât creditele sunt disponibile pe baze pur comerciale, cu atât mai mult acest fapt este resimțit mai acut de către întreprinderile mici. În această privință, o preluare rapidă și efectivă din partea schemelor de fonduri de garantare a acestor aspecte, ar putea fi mai mult decât benefică. În majoritatea statelor membre Fondurile de Garantare sunt, în prezent, canalul prin care se distribuie pachetele suport destinate IMM.</p> <p>Primul și cel mai important avantaj al Fondurilor de Garantare este acela că va permite maximizarea pârghiilor în ceea ce privește alocarea fondurilor. În plus, acestea vor încuraja creditarea comercială corectă din partea băncilor, conștientizarea împărțirii riscului legat de IMM și promovarea unei negocieri colective, a unor condiții de creditare favorabile, cu sistemul bancar.</p> <p>O rețea capilară a Fondurilor de Garantare pentru IMM poate deveni astfel vehiculul principal pentru livrarea efectivă a pachetului de măsuri financiare pentru sectorul IMM.</p> <p>În cadrul acestei măsuri, este avută în vedere înființarea rapidă a mai multor Fonduri de Garantare a Creditelor pentru IMM la nivel local/regional. Experiența altor țări europene demonstrează, cât se poate de clar, că proximitatea teritorială favorizează apropierea Fondului de Garantare de clienți, fidelizându-i. În același timp, actualul Fond Național de Garantare a Creditelor pentru IMM este propus să devină coordonatorul rețelei naționale a Fondurilor de Garantare, cu rolul de supraveghere pe piață, fiind al doilea nivel de co-garantare pentru Fondurile de Garantare locale/regionale.</p> <p>În cadrul acestei măsuri Guvernul României, ANIMMC, va promova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înființarea Fondurilor de Garantare a creditelor pentru IMM la nivel local/regional conform modelelor dezvoltate în cele mai avansate state membre ale Uniunii Europene și în unele țări candidate; • Transformarea Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru IMM într-un coordonator eficient al rețelei de fonduri de garantare, cu rol de supraveghere și co-garantare a fondurilor de garantare locale și regionale; • Punerea în aplicare a unor măsuri speciale dedicate înființării de noi întreprinderi, consolidării capitalurilor întreprinderilor promotoare a noilor tehnologii, care se pot combina cu succes cu scheme de garantare a ratei dobânzii, astfel încât acestea să contribuie la satisfacerea priorităților regionale sau sectoriale de dezvoltare a IMM; • Elaborarea unui studiu de fezabilitate pentru a explora aspectele juridice ale înființării fondurilor de garantare de natură mutuală, în România. Dacă condițiile nu vor arăta o piață matură, elementele mutualității vor fi introduse gradual în operarea acestor fonduri, iar

	ANIMMC va pregăti cadrul legal în vederea transformării ulterioare a acestora.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, Fonduri de garantare Locale / Regionale
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volumul garanțiilor realizate ➤ Numărul acordurilor încheiate cu băncile participante în program ➤ Performanța întreprinderilor (pe categorii) care au primit suport prin FG ➤ Rata dobânzii pentru creditele garantate de FG

Măsura C3	Finanțarea întreprinderilor nou înființate în sectoare prioritare
	<p>În România densitatea IMM-urilor încă este foarte redusă, la fel ca și baza antreprenorială, acestea fiind elemente care afectează dezvoltarea economică a țării, în special a anumitor regiuni. Aceste deficiențe pot fi înlăturate dacă este stimulată înființarea de noi întreprinderi de succes și consolidată poziția acestora pe piață. Din păcate, totuși, rata mortalității în rândul întreprinderilor noi este foarte mare în primele șase luni de viață, în principal datorită lipsei competențelor și a unui sprijin adecvat.</p> <p>Schemele de susținere a întreprinderilor noi și a micro-întreprinderilor constau într-un pachet de măsuri de sprijin financiar, consultanță, training și aplicații practice, proiectat și testat pentru a crește rata de supraviețuire a afacerilor, ceea ce poate contribui la expansiunea bazei antreprenoriale și diversificarea activităților economice locale. Principalul motor pentru orientarea asistenței financiare a întreprinderilor nou create și a micro-întreprinderilor în sectoare cheie va fi rețeaua de fonduri de garantare. Suplimentar, Guvernul României va susține:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alocarea de fonduri pentru capitalizarea fondurilor de garantare pentru a fi susținute întreprinderile nou înființate și micro-întreprinderile selectate; • Crearea unei scheme de rate a dobânzii, pentru acest grup țintă, care va ajuta reducerea substanțială a costului creditului în faza inițială de creare a întreprinderii și de supraviețuire a acesteia.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC Rețeaua de Fonduri de Garantare
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volumul de credite acordate întreprinderilor noi ➤ Numărul de întreprinderi noi și micro-întreprinderi asistate ➤ Numărul de locuri de muncă create în afacerile asistate ➤ Rata erorii creditelor acordate

Măsura C4	Modele pilot de instrumente financiare inovative pentru IMM
	<p>Existența perspectivelor de dezvoltare a fondurilor de investiții cu capital de risc (venture capital) reprezintă pentru statele Uniunii Europene o sursă importantă de finanțare pentru IMM-urile productive cu potențial competitiv. Fondurile de capital inițial sunt, de asemenea, instrumente importante pentru întreprinderile noi, care reprezintă cel mai riscant segment de pe piață, din cauza ratei mari de eșec în afaceri a acestora. De aceea, schema capitalului inițial nu este atractivă din punct de vedere comercial pentru bănci, dar poate deveni un produs financiar atractiv dacă este asociată și susținută prin co-garantare (de exemplu: acțiunile de capital inițial lansate de Fondul European de Investiții). Prin această măsură ANIMMC va acorda o atenție deosebită:</p> <ul style="list-style-type: none"> • îmbunătățirii condițiilor culturale și tehnice pentru dezvoltarea în România de instrumente inovatoare de creștere a capitalului, cum ar fi venture capital, capital inițial pentru întreprinderi nou înființate, fonduri de inovare și rețele de business angels. • realizării unui studiu de fezabilitate pentru a identifica unul sau mai multe proiecte pilot pentru stabilirea unor astfel de instrumente financiare inovatoare, cum ar fi fonduri de capital inițial pentru întreprinderi nou înființate de înaltă tehnologie, prin acordarea de facilități băncilor și altor investitori care doresc să exploateze această nișă de piață - investițiile de capital în întreprinderi cu potențial de creștere.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare Programul Phare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Impactul evaluării proiectului pilot ➤ Rezultatele inițiativelor Capitalului Inițial ➤ Corelarea acțiunilor fondurilor implementate prin investiții ale sectorului privat

Prioritatea D	Îmbunătățirea accesului IMM pe piețele externe
	<p>Această prioritate a rezultat atât din necesitatea realizării obiectivului Guvernului de creștere susținută a exporturilor întreprinderilor mici și mijlocii, cât și din analiza potențialului real de export al IMM din sectoare economice reprezentative, în care România este percepută ca fiind competitivă. Puține IMM-uri din România au capacitatea de a găsi o piață, un partener sau un client adecvat fără să apeleze la anumite forme de asistență internă sau externă.</p> <p>Noile măsuri pentru promovarea exportului vor fi orientate către cerințele și așteptările IMM, concentrându-se pe combaterea sau diminuarea dezavantajelor competitive cu care se confruntă micile întreprinderi în competiția cu întreprinderile mari (lipsa know-how pentru derularea activităților de export, pătrunderea pe piețe externe, asigurarea prezenței continue pe piețe externe).</p>

Măsura D1	Stimularea dezvoltării cooperării transfrontaliere și a parteneriatelor de afaceri regionale
	<p>Măsura are la bază relațiile existente între statele vecine, care necesită a fi intens promovate în scopul dezvoltării relațiilor de cooperare, de dezvoltare a comerțului transfrontalier și de îndepărtare a barierelor din calea colaborării dintre IMM, în contextul strategiilor regionale sau transfrontaliere.</p> <p>Ideea cooperării în regiunile de graniță este aceea de a concentra eforturile pentru surmontarea dificultăților apărute în calea dezvoltării și de a reduce izolarea acestora. Partenerii de cooperare transfrontalieră creează permanent acele informații care pot, printr-un forum adecvat, să devină problematici de interes comun pentru intensificarea cooperării transfrontaliere. Inițiativele susținute prin rețele de cooperare transfrontalieră pot include: dezvoltarea de parteneriate între instituții și organizații de afaceri; identificarea, promovarea și organizarea de acțiuni de cooperare transfrontalieră comună; colectarea și diseminarea informațiilor necesare pentru cooperarea transfrontalieră; creșterea fondurilor naționale și internaționale pentru susținerea inițiativelor de cooperare transfrontalieră; identificarea obstacolelor existente în activități de cooperare transfrontalieră și promovarea unor proceduri îmbunătățite și simplificate; facilitarea schimburilor și legăturilor comerciale între întreprinderile românești și cele din țările riverane.</p> <p>ANIMMC va colabora cu MIE și cu Agențiile de Dezvoltare Regională pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea și dezvoltarea Centrului Balcanic pentru dezvoltarea IMM cu asigurarea resurselor financiare și tehnice adecvate; • Promovarea proiectelor viabile de cooperare transfrontalieră între IMM.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC,
Resurse financiare	ADR Bugetul de stat Surse extra bugetare Fonduri comunitare de colaborare transfrontalieră
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de tranzacții comerciale de cooperare transfrontalieră • Numărul și impactul inițiativelor de cooperare transfrontalieră susținute

Măsura D2	Sprijinirea IMM în activitatea de export
	<p>IMM-urile românești trebuie să-și îmbunătățească și să-și intensifice competitivitatea lor pe piețele externe prin dezvoltarea de relații bilaterale de cooperare, promovând exporturile și instrumentele financiare adecvate. IMM-urile românești au nevoie de facilități care să compenseze dezavantajul lor în competiția cu marile companii. Promovarea relațiilor directe între companiile românești și europene vor încuraja investițiile străine directe, care vor contribui la creșterea competitivității economiei românești în perspectiva extinderii Uniunii Europene.</p> <p>Guvernul României va implementa următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Facilitarea participării IMM la târguri și evenimente internaționale. • Sprijin pentru consultanță și instruire a întreprinzătorilor, în scopul elaborării strategiilor de export, a perfecționării tehnicilor de marketing și a managementului exportului. • Dezvoltarea tranzacțiilor transfrontaliere prin intermediul comerțului electronic. • Promovarea meșteșugurilor și artizanatului pe terțe piețe.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare, Program Phare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de IMM participante la târguri internaționale • Volumul exporturilor realizate de IMM în fiecare an • Ponderele exporturilor IMM în, totalul exporturilor realizate de România

Prioritatea E	Promovarea unei culturi antreprenoriale și întărirea performanțelor manageriale
	<p>O trăsătură distinctă a economiilor dezvoltate este reprezentată de rolul vital al antreprenoriatului ca pilon central (alături de inovare) al creșterii economice. Întreprinzătorii motivați, gata de a-și asuma riscuri, înființează firme noi generatoare de locuri de muncă. În mod particular, progresul tehnologic rapid continuă să genereze noi afaceri și să ducă la dezvoltarea celor existente, constituind un factor crucial pentru adaptarea la noi oportunități pe piață, dobândirea de noi cunoștințe și creșterea productivității.</p> <p>Măsurile și acțiunile din cadrul acestei priorități vizează dezvoltarea abilităților și spiritului antreprenorial prin sprijinirea accesului tinerilor și a altor segmente ale populației active la pregătire vocațională și continuă.</p> <p>Concomitent, se urmărește promovarea unei noi atitudini în rândul publicului larg în legătură cu antreprenoriatul, prin implicarea mass-media și a altor mijloace moderne de informare.</p> <p>Insuficiența materialelor de promovare și furnizare a informațiilor de bază necesare creșterii interesului față de antreprenoriat, cât și pentru popularizarea drepturilor și responsabilităților întreprinzătorilor trebuie compensată prin lansarea unor publicații adresate acestora, inclusiv manuale și buletine de informare și periodice în sprijinul antreprenoriatului.</p>

Măsura E1	Dezvoltarea spiritului antreprenorial
	<p>România trebuie să dezvolte o nouă generație de antreprenori cu abilități caracteristice precum: responsabilitate, spontaneitate, adaptabilitate, clarviziune, inițiativă și spirit managerial, care le permite să identifice și să implementeze strategii adecvate pătrunderii și menținerii pe piață. Aceste abilități personale trebuie să fie cultivate începând cu școala primară și dezvoltate la nivel superior, în licee și facultăți.</p> <p>Paleta ariilor curriculare din învățământul preuniversitar și universitar cuprinde expuneri despre mediul antreprenorial și contribuții efective la susținerea acestuia. Introducerea unor scheme bazate pe practica aplicată, cum ar fi mini-întreprinderi create și conduse de studenți reprezintă un instrument eficient pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale.</p> <p>Guvernul României, prin ANIMMC împreună cu Ministerul Educației și Cercetării, va sprijini următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dezvoltarea de noi module pentru fiecare nivel de educație, adoptând pe cât posibil cele mai bune practici din Uniunea Europeană. În școlile primare, accentul se va pune în principal pe jocuri de simulare, care să introducă elemente de competiție, o conduită și o atitudine antreprenorială adecvată. În licee, modulele vor avea un accentuat profil tehnic și se vor focaliza pe soluții de management și exemple practice de modalități de înființare și derulare a unei mici afaceri. ▪ ANIMMC va propune Ministerului Educației și Cercetării introducerea modulelor de antreprenorat, după o fază de testare. Aceasta va include elaborarea de manuale și programe de instruire pentru profesori, în vederea susținerii acestor module.
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC, Ministerul Educației și Cercetării
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul și calitatea modulelor introduse. • Procentul de școli care implementează noi module antreprenoriale.

Măsura E2	Servicii de instruire și consultanță pentru întreprinzători
	<p>Antreprenoriatul este multidimensional. Acesta reprezintă cea dintâi rațiune a procesului de creare și dezvoltare a activităților economice, combinând riscurile, creativitatea și/sau inovațiile cu atitudinea managerială. Aceasta implică motivația și capacitatea individului, ca independent sau în cadrul unei organizații, de a putea identifica o oportunitate și de a acționa în scopul producerii de valoare adăugată sau succes economic.</p> <p>Este necesară promovarea cursurilor de pregătire adresate managerilor IMM, pentru îmbunătățirea capacității acestora de a-și conduce propriile companii mai eficient și de a adopta sisteme moderne de îmbunătățire a managementului, productivității, flexibilității și competitivității.</p> <p>Guvernul român, prin intermediul ANIMMC, va sprijini:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Implementarea programelor de pregătire pentru sprijinirea dezvoltării aptitudinilor și abilităților întreprinzătorilor și a capacității acestora de a se adapta la ritmul schimbărilor tehnologice într-o nouă economie bazată pe cunoaștere. ▪ Crearea parteneriatului public-privat cu implicarea administrației publice locale și instituțiile de învățământ pentru pregătire vocațională, facilitarea contactelor dintre IMM și furnizorii de servicii de instruire, precum și promovarea modelelor de succes prin organizarea de seminarii, conferințe și dezbateri tehnice. ▪ Dezvoltarea unor module adecvate pentru încurajarea femeilor și tinerilor din România în demararea unei afaceri și angajarea în activități antreprenoriale (transferul afacerilor, modele de succes, diseminarea strategiilor afacerilor de succes).
Perioada de derulare	2004-2008
Autoritatea responsabilă	ANIMMC , Ministerul Educației și Cercetării, Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București
Resurse financiare	Bugetul de stat Surse extra bugetare
Indicatori de realizare	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul participanților în inițiative de instruire în afaceri. • Procentajul femeilor participante la programe. • Evaluarea impactului instruirilor asupra grupurilor țintă.

PARTEA III

MECANISME DE IMPLEMENTARE, CONSULTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

ANIMMC este responsabilă din partea Guvernului României pentru implementarea Strategiei de susținere a dezvoltării IMM pe perioada 2004-2008.

Strategia este un document revizibil anual, în baza consultării reprezentanților ministerelor, ai mediului de afaceri și ai partenerilor sociali și ai agențiilor de dezvoltare regională desemnați în Comitetul Consultativ pentru Dezvoltarea IMM. Aceasta implică monitorizarea implementării acțiunilor și măsurilor propuse și actualizarea acestora și, după caz, susținerea promovării de noi inițiative în conformitate cu angajamentele asumate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană. Acest proces se va efectua în baza consultărilor periodice programate în cadrul activității comitetului menționat, ANIMMC având responsabilitatea elaborării și actualizării Strategiei de dezvoltare a IMM, în acest sens.

Garanția succesului implementării Strategiei pentru susținerea dezvoltării IMM este conlucrarea efectivă și consensul general între factorii de decizie și reprezentanții comunităților de IMM.

ANIMMC este responsabilă pentru diseminarea conținutului strategiei și a modelelor de succes care au rezultat din implementarea ei, prin publicarea acestui document, în scopul informării și conștientizării întreprinzătorilor asupra măsurilor și acțiunilor conținute.

ANIMMC va asigura monitorizarea și evaluarea Strategiei guvernamentale pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în perioada 2004-2008, a priorităților, măsurilor și acțiunilor aferente. În acest sens, ANIMMC va colabora îndeaproape cu Comitetul Consultativ pentru Dezvoltarea IMM, cu organizațiile de reprezentare a IMM și Agențiile de Dezvoltare Regională. Ca structuri suplimentare relaționale cu Agențiile de Dezvoltare Regională, se vor dezvolta centre de expansiune ale politicii guvernamentale pentru IMM în profil regional, în subordinea ANIMMC.

Obiectivele procesului de monitorizare și evaluare sunt:

- Implementarea în mod efectiv și eficient a priorităților strategice, măsurilor și acțiunilor aferente.
- Luarea de măsuri de remediere adecvate în cazul în care se descoperă că rezultatele obținute nu sunt la nivelul celor așteptate.
- Asigurarea feedback-ului necesar pentru îmbunătățirea programării și proiectării acțiunilor viitoare.
- Creșterea continuă a capacității ANIMMC de a îndeplini obligațiile de raportare către Guvern privind progresele înregistrate în implementarea strategiei.

ANIMMC va dezvolta propriile instrumente de monitorizare și evaluare bazate pe sistemul DAC al OECD, pe Manualul managementului proiectelor multianuale ale serviciilor Comisiei Europene și experiența acesteia în gestionarea Fondurilor Structurale.

ANIMMC va stabili împreună cu alte ministere implicate, Comitetul Consultativ pentru Dezvoltarea IMM și Agențiile de Dezvoltare Regională indicatorii cuantificabili ai fiecărei măsuri și activități finanțate în cadrul acestei strategii. Sistemul de monitorizare va măsura relevanța, eficiența, efectivitatea, impactul și sustenabilitatea măsurilor și acțiunilor conform indicatorilor stabiliți. Informațiile rezultate în urma monitorizării vor fi introduse într-un sistem informațional de management care va fi dezvoltat de ANIMMC și care va fi folosit ca bază pentru pregătirea rapoartelor anuale și efectuarea evaluărilor pe termen mediu și ex-post ale strategiei.